

Улога земљорадничких задруга у руралном развоју *Искуства и могућности*

www.zssrbije.org

ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Укупна површина Републике Србије износи 77 508 км²

- Од укупне површине 85.1% чине руралне области
- Укупан број насеља износи 4715 од чега је 3904 су рурална насеља или 82.8%
- Према попису из 2002. године у Србији је било 7.498.001 становника од чега 4.161.660 становника у руралним областима или 55.5 % укупног становништва
- Статистички је регистровано 770.000 пољопривредних газдинстава од чега је 58.5% у регистру Министарства пољопривреде

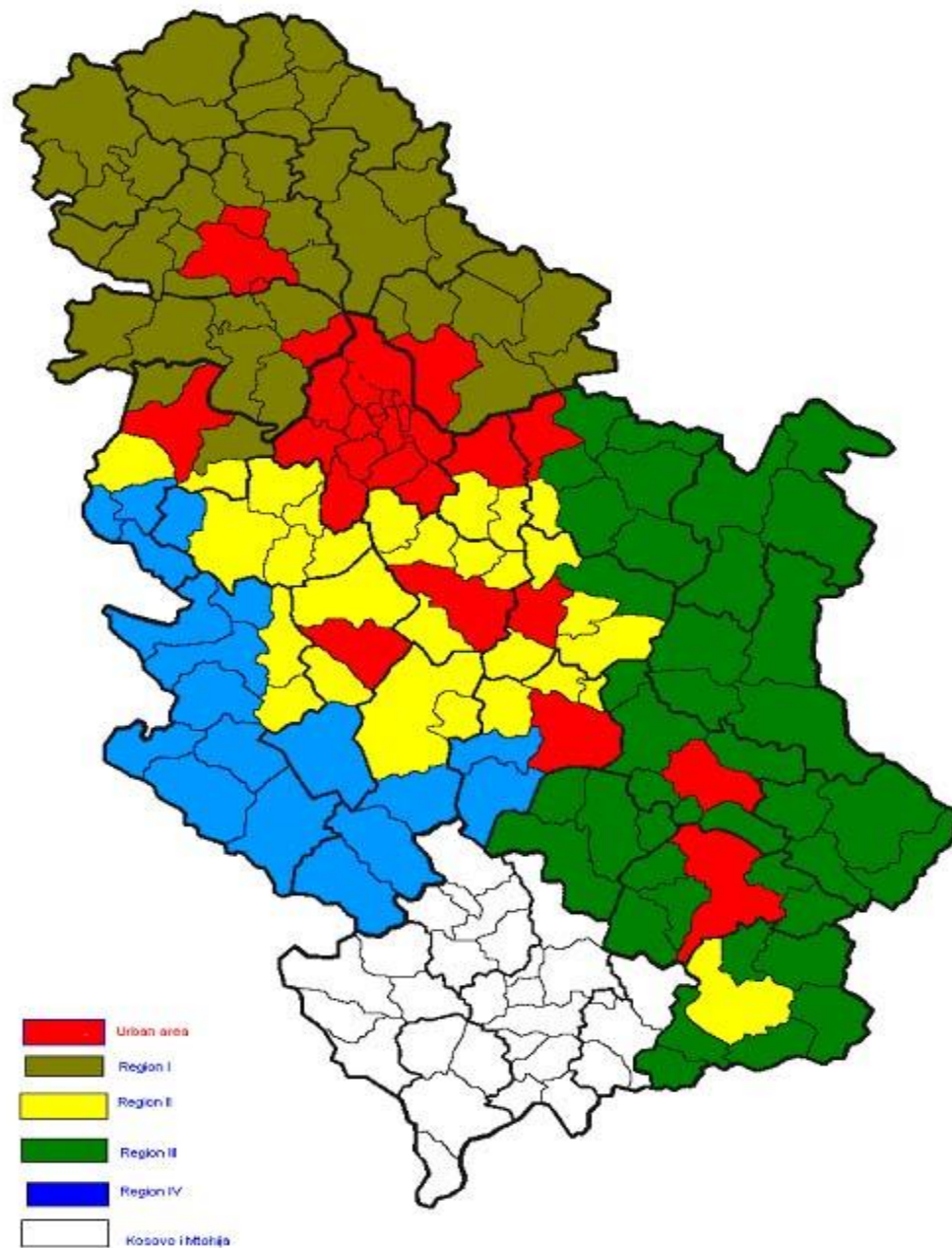
Укупне пољопривредне површине износе 5.111.152 ха

- обрадиве површине 4.255.203 ха
- ораничне површине 3.317.000 ха

**Четири главна типа
руралних области за
које се сматра да су
довољно хомогене да
представљају
специфичности и
особености одређеног
типа “руралне области”
су :**

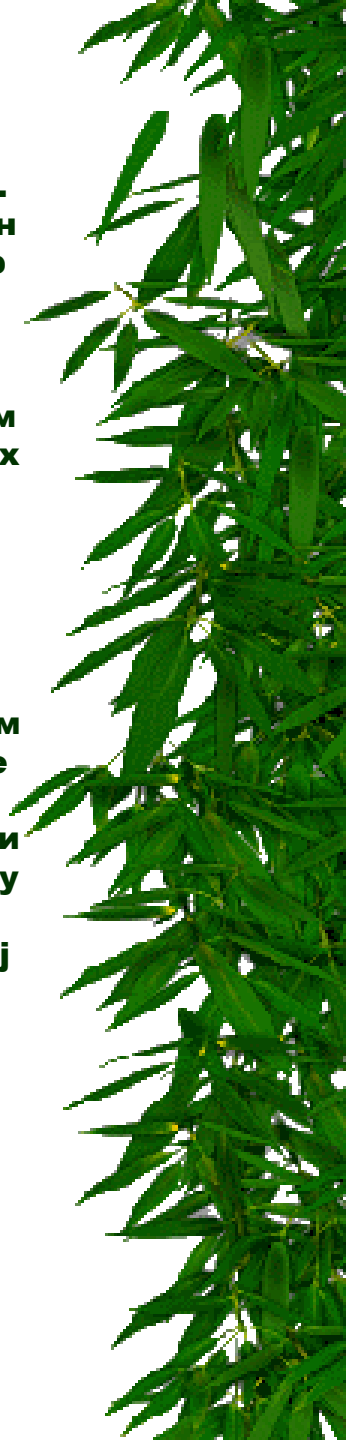

Регион 1 – Високо продуктивна пољопривреда и интегрисана привреда – овај регион има повољне земљишне и климатске услове и прилично одговарајућу структуру пољопривредне производње којом доминирају делатности са интензивнијим коришћењем капитала у односу на друге руралне области Србије. У поређењу са осталим деловима Србије, овај регион поседује адекватно развијен људски потенцијал, изражено предузетништво, довољно диверсификован сектор индустрије и добро развијену физичку и економску инфраструктуру. Као последица тога, овај регион има повољније друштвено-економске показатеље укупног економског развоја и интегрисанију и напредну привреду.

Регион 2 – Сектори привреде типични за мања урбана подручја са пољопривредом у којој се интензивно користи радна снага – овај регион обухвата околину урбаних центара и већих градова и њихову околину. Општа економска структура и стопа продуктивности одређених сектора су повољнији у овом региону у поређењу са другим деловима централне Србије. Узимајући у обзир близину овог региона тржишту са великим бројем потрошача, структура пољопривредне производње у овом региону је усмерена ка интензивној пољопривредној производњи воћа, поврћа и производа животињског порекла.

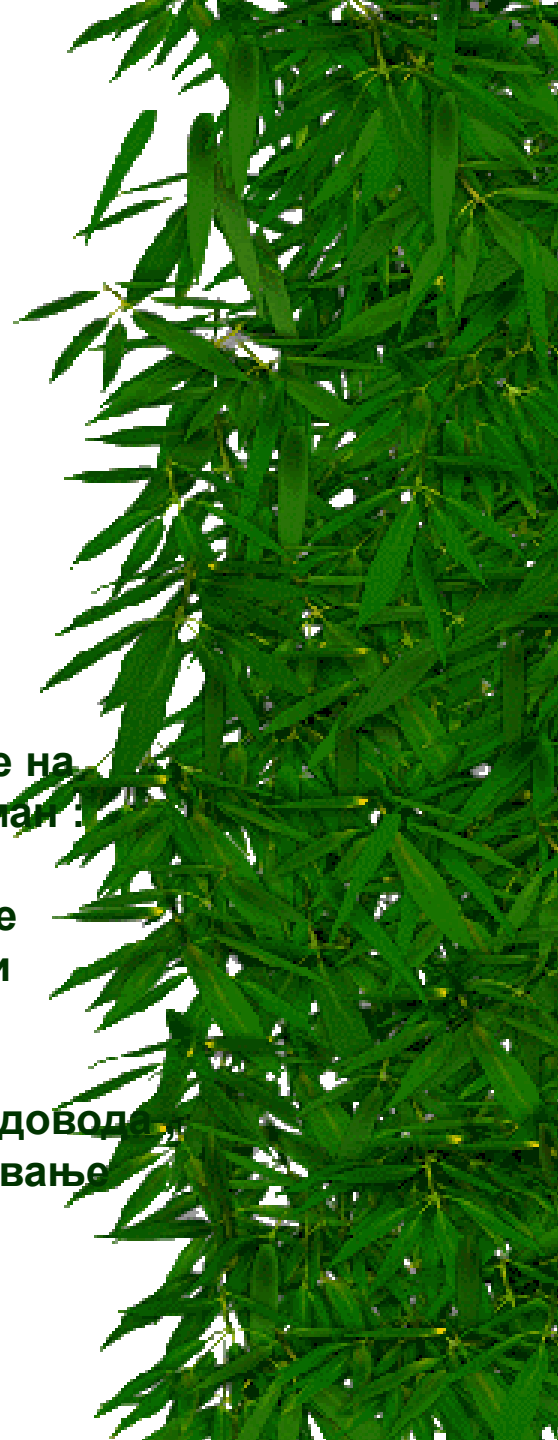
Регион 3 – Привредне гране усмерене ка коришћењу природних ресурса, углавном планинске области – према својим географским карактеристикама овај регион је веома хетероген. Његова економска структура се заснива на експлоатацији богатих природних ресурса – рударству и пољопривреди. Неповољни демографски трендови су посебна карактеристика ове области. Овај регион обухвата територију Србије која има највишу стопу руралног сиромаштва и укупне незапослености.

Регион 4 – Велики туристички капацитети и лоше пољопривредне структуре – овај регион представља онај део Србије који има највећи туристички потенцијал и највећу стопу учешћа терцијарног сектора у економској структури. Структура пољопривреде је прилично неразвијена и углавном је заснована на коришћењу природних ресурса сточне хране.

Држава Србија - земља богате и дуге задружне традиције

- Оснивање првих задруга отпочело је у XIX – пре више од 110 година (1894 године).
- Задружни савез Србије основан 1895 године и оснивач је Међународног задружног савеза (ICA) чији је и данас члан.
- Интензиван развој земљорадничког задругарства почиње 50 – тих година прошлог века.
- Допринос земљорадничких задруга развоју пољопривреде на поседима земљорадника у укупном развоју земље је огроман .
- Увођење савремене технологије у процесе пољопривредне производње код сељака (механизација ,нове сорте биља и племенитих раса стоке , хемизација пољопривреде и др.).
- Допринос укупном развоју сеоских подручја (изградња водовода ,електрификација , путеви , малопродајни објекти за снабдевање становништва и др.
- Изградња прехранбене индустрије.

ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ ЗЕМЉОРАДНИЧКОГ ЗАДРУГАРСТВА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

- ☞ Према статистичким подацима данас у пољопривреди има преко 2000 земљорадничких задруга.
- ☞ Према подацима Народне банке Србије , а на основу предаје завршних рачуна , активно је 1184 земљорадничких задруга.
- ☞ Анализом финансијских резултата исказаних у завршним рачунима остварен је приход око 560 милиона еура
- ☞ Већ дуже времена приходи задруга из њихове основне делатности имају убрзани тренд смањивања , што занчи да задруге губе предмет рада и сужавају своју активност.
- ☞ Нарушен је однос задругара и задруге.
- ☞ Прекинута је веза прехранбене индустрије са задругама.
- ☞ Задруге су остале без имовине коју су својевремено преносиле другим привредним субјектима путем различитих интеграција.
- ☞ Отежано је финансирање задруга од стране банака.
- ☞ Маргинализовање задруга у аграрној и економској политици.

УЛОГА ЗЕМЉОРАДНИЧКИХ ЗАДРУГА У РУРАЛНОМ РАЗВОЈУ

Земљорадничко задругарство може да омогући равномеран развој кроз обезбеђење:

- 📄 економских услова и
- 📄 социјалних и социолошких.

Значај земљорадничког задругарства првенствено се огледа кроз организацију земљорадника са ситним поседом и специфичним начином производње како по структури тако и по обиму и квалитету где земљорадничка задруга као најповољнији облик организовања пружа могућност да:

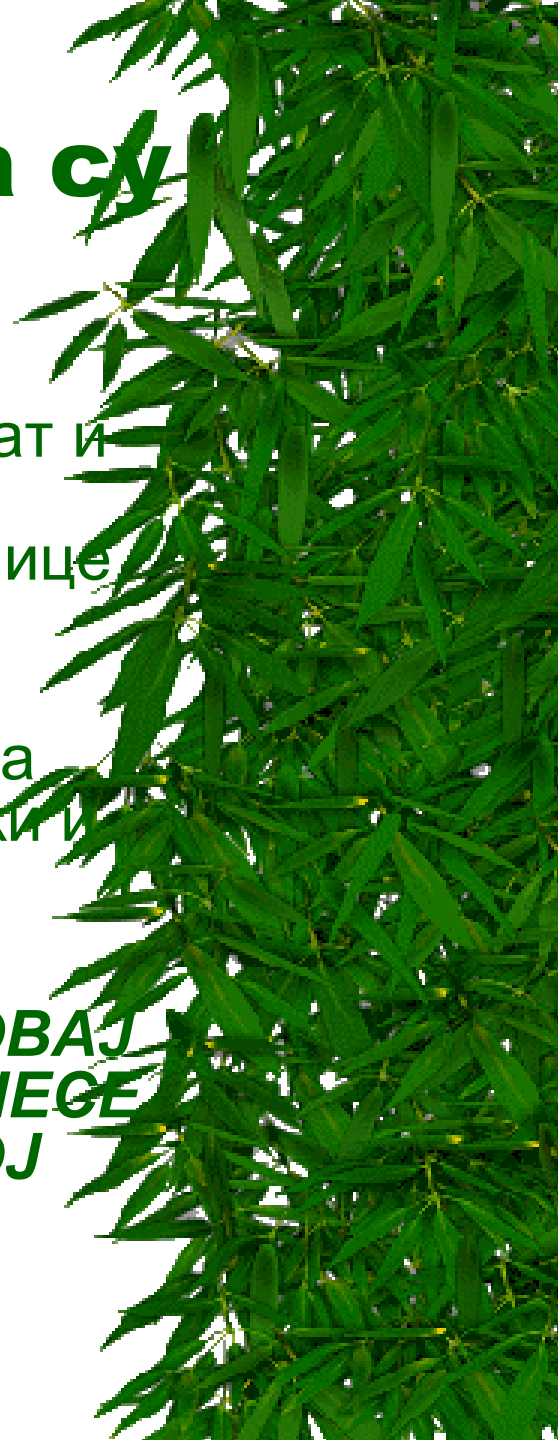
- произведе крупан производ**
- обавља континуирану производњу**
- произведе квалитетан производ**
- омогући јединствено сертифициковање производа**
- организован наступ на тржишту репродукционих материјала сировина и роба**
- лакши приступ тржишту капитала**

За успешан развој задругарства неопходна су два предуслова:

- 📖 да овај облик организовања буде препознат и подржан од креатора економске и аграрне политике и визионара развоја једне заједнице
- 📖 способности задругара да кроз заједнички интерес буду задовољни оствареним појединачним интересом који им омогућава дугорочност и стабилност посла, економски и социјални напредак

**ПРЕПОЗНАТ ОД НАВЕДЕНИХ АКТЕРА ОВАЈ
ВИД ОРГАНИЗОВАЊА МОЖЕ ДА ДОНЕСЕ
ДОБРОБИТ И ПОЈЕДИНЦУ И ЦЕЛОЈ
ЗАЈЕДНИЦИ**

хвала на пажњи !

